

ELŐSZÓ A TÁRSADALMI RIPORT 2014-ES KÖTETÉHEZ

A Társadalmi Riport – a TÁRKI tanulmánykötet-sorozata – 1990 óta két évente bemutatja a magyar társadalom legfontosabb változásait. A 2014-es kötetben szereplő 28 tanulmány átfogó képet nyújt a társadalom, a gazdaság és a politika fontosabb jelzőszámairól és trendjeiről az egyes területek szakértőinek elemző értékelésével. A 2014-ben megjelent kötet újdonsága, hogy öt, a szerkesztők által felkért magyar értelmiségi egy-egy esszében külön is jelezte, hogy mit tart a magyar társadalom legfontosabb problémájának, véleményükkel segítettek tájékozódni abban, hogy hol is tartunk, merre haladunk. Az előszó ezúttal – műfaji korlátait meghaladva – részletesen ismerteti a kötet főbb megállapításait, közlésével kedvet kívánunk ébreszteni az írások alaposabb tanulmányozásához.

A *Társadalmi Riport* 1990 óta két évente mutatja be a magyar társadalom legfontosabb változásait. Empirikus elemzéseket és értékeléseket közöl, igyekszik követni a magyar társadalom legfontosabb folyamatait. Húsz éven keresztül a kötet költségeit a mindenkori kormányzat szociális ügyekkel foglalkozó minisztériuma finanszírozta. 2012 óta megszűnt ez a támogatás, és már az előző kötetet is csak a Friedrich Ebert Stiftung és kisebb részt az Nemzeti Kulturális Alap segítségével tudtuk megjelentetni. Miután ebben az évben is visszautasítást kaptunk a minisztériumtól, elhatároztuk a sorozat beszüntetését. Nagy örömünkre azonban sorra kaptuk a szakmából és a szélesebb értelmiségi közvéleményből a kéréseket, hogy mind az általános társadalomismerethez, mind az oktatásban nagyon nagy szükség lenne a *Társadalmi Riport* továbbélésére. Ennek az igénynek a „tesztelésére” a TÁRKI honlapján közzétettünk egy közösségi finanszírozásra vonatkozó felhívást. Számunkra is kellemes meglepetés volt, hogy két hét után le kellett állítanunk a gyűjtést, mert 63 magánszemély és 8 intézmény felajánlásával összejött a kötet költségének összege. Ezúton is köszönjük nekik! Gyors segítségük félreérthetetlenül igazolta, hogy a *Társadalmi Riport*ra szükség van, hogy hozzánk hasonlóan mások is azt gondolják, érdemes vele foglalkozni. Támogatóinknak szó szerint azt ígértük, hogy

„Elkészítjük a magyar társadalom és gazdaság legfontosabb folyamatainak elemzését, részben az elmúlt négy évre, részben pedig az elmúlt 25 évre összpontosítva. A kötetben a következő kérdésekre igyekszünk választ adni:

- Hogy alakult a magyar gazdaság és társadalom felzárkózása az Európai Unió országaihoz viszonyítva?
- Miképpen változtak a fontosabb demográfiai trendek?
- Iskolázottabbak lettünk-e, jobbak lettek-e a kompetenciáink?
- Mennyivel nőtt a foglalkoztatottság és a munkahelyek száma?
- Mit tudunk a Magyarországról elindult elvándorlás motívumairól és lehetséges hatásairól?
- Hogy változtatott attitűdjeinken a gazdasági válság és a politika?

- Hogyan alakult át a politikai intézményrendszer, milyen politikai folyamatok zajlottak le?
- Milyen politikai törésvonalak jellemzik a magyar társadalmat?"

A kötetet most adjuk át az olvasóknak: azt és úgy készítettük el, amit és ahogy ígértük. A *Társadalmi Ríport*, mint eddig mindig, most is szigorúan empirikus tényekre és konkrét adatfelvételekre épül. Idén azonban annyit újítottunk, hogy felkértünk öt, általunk különösen nagyra becsült értelmiségit, hogy egy-egy esszében külön is fejtsék ki, mit tartanak a magyar társadalom legfontosabb problémájának. Tőlük csak azt kértük, írják le a véleményüket, segítsenek abban tájékozódni, hogy hol is vagyunk, merre tartunk.

A következőkben röviden összefoglaljuk, hogy milyen válaszokat adtak szerzőink az előbbi kérdésekre.

FELZÁRKÓZÁSUNK, PÉLDAKÉPEINK

Oblath Gábor kötetünket nyitó tanulmányából kiderül, hogy az Európai Unió „régii” tagországaihoz (másképpen EU15-ök) viszonyított fejlettségi szintünk 1991 és 2013 között 45 százalékról 60 százalékra javult. A visegrádi országok közül Lengyelország és Szlovákia felzárkózási teljesítménye ennél azonban sokkal jobb volt, Csehországé pedig rosszabb. A kétezres évek elejének gyorsabb felzárkózása egy erős eladósodáson alapult, és ezt 2006 után drámai lemaradás követte. 2014-re azonban termőre fordult az EU-s transzferekből származó forrásbővülés, a leszakadás megállt. A rendelkezésre álló háztartási jövedelem középértéke a négy visegrádi ország közül leggyorsabban Szlovákiában nőtt a 2005–2013-as időszakban, legkevésbé pedig hazánkban (*Szivós Péter*). 2005-ben csak Csehország előzött meg bennünket a régió országai közül, ma már Lengyelország és Szlovákia is. *Chikán Attila* esszéje azt emeli ki, hogy „... versenyképességünk kedvezőtlen folyamatainak a kormányzat a piacgazdasági értékek és folyamatok (bel- és külföldi) megkérdőjelezéseivel, egy bővebben ki nem fejtett ‘unortodox’ gazdaságpolitikával próbál úrrá lenni, s ehhez a politikai rendszer centralizálását, az illiberális demokráciát kívánja társítani.” Mint szerkesztők, teljes mértékben egyetértünk *Kornai Jánossal*, aki a kínai-magyar lehetséges párhuzamokat illetően leszögezi, hogy „a demokrácia, az emberi jogok tisztelete, a jogbiztonság nem áldozható fel más értékek oltárán... A demokráciát akkor sem lenne szabad feladni, ha ennek eredményeként – amit különben a tények nem támasztanak alá – gyorsabbá válna a növekedés”.

DEMOGRÁFIAI FOLYAMATOK

A demográfiai tanulmányokból kiderül, hogy a gazdasági fejlődéshez sok tekintetben hasonló tendenciákat mutatnak a demográfiai folyamatok is. *Spéder Zsolt* kiemeli, hogy a rendszerváltást közvetlenül követő években a férfiak és a nők életkilátásai csökkentek. Az 1993–94-es mélypont óta viszont javul a helyzet. A férfiak születéskor várható élettartama 71,6 évre, a nőknél 78,7 évre emelkedett, azaz 6,4, illetve 4,9 év növekedés volt tapasztalható. A rendszerváltást követő visszaesés a

volt kommunista országok többségét jellemezte, különösen nagyarányú volt a Szovjetunió utódállamaiban, ezen belül a balti országokban is. Lengyelország és Csehország esetében viszont nem beszélhetünk visszaesésről. A nyugat-európai országokhoz való közeledésben tehát nem Magyarország teljesített a legjobban.

A rendszerváltás utáni strukturális hatások, a megnövekvő egyenlőtlenségek, a munkaerő-piaci bizonytalanság, a családdal, a gyermekvállalással kapcsolatos értékek megváltozása európai viszonylatban is rendkívül alacsony termékenységi mutatókhoz vezetett. A 19 évesnél fiatalabb gyermeket nevelő családokban élők száma erőteljesen visszaesett: 1990-ben a népesség 51 százaléka, 2011-ben pedig 42 százaléka élt olyan családban, ahol 19 év alatti gyermekek is nevelkedtek. Az utóbbi évtizedekben a magyar társadalomban nemcsak a házasságban élők aránya esett vissza, hanem a párkapcsolatban élőké is. 1990 után a visszaesés alapvetően a 35 éven aluliak körében volt jelentős. Európa nyugati és északi országaihoz képest azonban a párkapcsolatban élők aránya még mindig viszonylag magas, és a 30–70 év közöttiek körében továbbra is többségben vannak a párkapcsolatban élők (*Harcza István és Monostori Judit*).

Medgyesi Márton és Nagy Ildikó abból indulnak ki, hogy Magyarországon az 1990-es évektől kezdődően napjainkig jelentősen emelkedett azon fiatalok aránya, akik 25 éves koruk után még nem hagyják el a szülői házat. Láthatóan kitolódott az önálló élet megkezdésének átlagos életkora. Az Eurostat adatai szerint a magyar fiatalok átlagosan 28,7 éves korukban hagyják el a szülői házat, hogy független életet kezdjenek. Ez jóval magasabb, mint akár a skandináv (20–22 év), akár a nyugat-európai országokban (24 év), és valamivel alacsonyabb, mint néhány kelet-európai és dél-európai országban (29–31 év). A magyar lakosság külföldre költözéseinek trendje 2006 óta emelkedik. A külföldön élők számát illetően meglehetősen bizonytalanok az adatforrások. Becslések szerint a háztartások 2–4 százalékában van külföldön élő háztartás tag. A migráció esélye nagyobb a fiatalabbak, a nem házasok, a férfiak és a képzettebbek körében (*Blaskó Zsuzsa, Ligeti Anna Sára és Sik Endre*).

ISKOLÁZOTTSÁG, MUNKAERŐPIAC

A transzformációs visszaesés lezárulása (1997) óta eltelt 17 évben a magyar népesség foglalkoztatása részlegesen regenerálódott, ma eléri az 1992-es szintet, bár még mindig elmarad a rendszerváltás előttitől. A válságot megelőző tíz évben legalább 304 ezerrel nőtt a hazai, nem közmunkás munkahelyek száma, amihez a válság lezárulásától 2013 végéig, négy év alatt, további 66 ezres nettó növekmény adódott hozzá (*Eppich Győző és Köllő János*). Ezzel együtt is Magyarországon rendkívül alacsony a foglalkoztatás önmagában, és az EU-tagországokkal való összehasonlításban is. A válságot megelőző években a foglalkoztatási ráta gyakorlatilag stagnált, ám 2008-ról 2009-re számottevő visszaesés következett be. A 2005 és 2008 közötti stagnáló foglalkoztatottság a munkaszegény háztartások arányának kismértékű növekedésével járt együtt (*Gábos András, Branyiczki Réka, Barbara Lange és Tóth István György*). Ez utóbbi folyamat ellentétes volt a – bővülő foglalkoztatás mellett megfigyelt – európai trenddel, amely a nulla munkaintenzitású háztartásban élők arányának csökkenését mutatta a válság előtti években. Magyarországon enyhe javulás

2011-re volt megfigyelhető, amit egy jelentősebb foglalkoztatásemelkedés követett a periódus végén, 2013-ig.

Már a válság előtt is jelentősen bővült a közfoglalkoztatás (*Cseres-Gergely Zsombor és Molnár György*). A 2009 és 2013 közötti 232 ezres növekményből 114 ezer főt a közmunkások, 52 ezer főt a külföldön dolgozók és 66 ezer főt a hazai munkaerőpiacon foglalkoztatottak tettek ki. A tipikus közfoglalkoztatott igen képzetlen, a létszám több mint felét a legfeljebb általános iskolai végzettségűek teszik ki. A közfoglalkoztatásra kettős szerep hárul, egyrészt a foglalkoztatás bővítése, másrészt a szociális ellátás biztosítása. A közfoglalkoztatás befejezését követő fél éven belül azonban az érintettek mindössze 10 százaléka tud átlépni az elsődleges munkaerőpiacra.

A kedvezőtlen munkaerő-piaci tendenciák részben az iskolarendszer válságára vezethetők vissza. Nemzetközi felmérések szerint a magyar tanulók teljesítményei évtizedes távlatot tekintve romlanak (*Csapó Benő, Fejes József Balázs, Kinyó László és Tóth Edit*). Matematikából és természettudományból az általános iskola végén a diákok kevesebbet tudnak, mint 10–15 évvel ezelőtt. Magyarország azok közé az országok közé tartozik, ahol a legnagyobbak az iskolák közötti különbségek. A tanulók közötti válogatás, a nagyobb részt társadalmi háttér szerinti szelekció korán elkezdődik, és a teljes közoktatást áthatja. A családi háttér teljesítményt meghatározó hatása igen nagy, a magyar iskola kevéssé képes az esélyek kiegyenlítésére.

Korábbi kutatások bizonyították, hogy az iskolázottság minden szintjén igaz, hogy a magasabb végzettségűek körében magasabbak a jövedelmek és alacsonyabb a munkanélküliség. Ezért nagyon káros az a kormányzati politika, amely az érettségizettek és a felsőfokú végzettségűek számát korlátozni akarja (*Kolosi Tamás és Pósch Krisztián*). Az alacsonyabb iskolai végzettségűek munkaerő-piaci esélyei ugyanis – ellentétben egyes vállalkozói lobbik állításával – sokkal rosszabbak, különösen azért, mert nálunk nem épültek ki olyan társadalmi mechanizmusok, amelyek képesek az alacsony képzettség negatív hatásait kompenzálni. Norvégiában a felnőttképzés, a felnőttkori informális tanulás és a civil mozgalmak készségfejlesztése segíti az alacsony végzettségűek munkába állását. Olaszországban a hagyományos családi kisvállalkozások jelentenek az alacsony végzettségűeknek mentőövet (*Köllő János*).

SZEGÉNYSÉG ÉS KIREKESZTETTSÉG, TÁRSADALMI SZERKEZET

Magyarországon az adatok az alacsony végzettségűek szélsőséges társadalmi elszigeteltségéről tanúskodnak. Ezen belül is hatalmas mértékű a romák leszakadása. 2012-ben súlyos anyagi deprivációban élt a romák kilenc-tizede (89 százalék), a nem romák harmada (33 százalék). A roma háztartásfőjű háztartásokban élők fele, 53 százaléka élt alacsony munkaintenzitású háztartásban, ami a nem romák körében csupán 16 százalék volt. Míg tízből legalább kilenc roma háztartásfőjű háztartásban élt jellemzett szegénység és társadalmi kirekesztettség, addig ez tízből négy nem romára igaz (*Bernát Anikó*). Amíg az 1974-ben született roma kohorsznak gyakorlatilag esélye sem volt középiskolai végzettséghez jutni, addig a rendszerváltás után született generáció egynegyedének van ma már szakiskolai végzettsége és több

mint egyötödének van érettségije. Ezek az eredmények még akkor is figyelemre-méltóak, ha tekintetbe vesszük, hogy eközben a középiskolai lemorzsolódás is jelentősen megnőtt. Az általános iskola sikeres befejezésében és a középiskolai továbbtanulásban jelentős mértékű felzárkózás történt, az érettségi megszerzésének esélyeiben és a felsőoktatási részvételben azonban jelentős mértékben tovább nőtt a roma tanulók leszakadása (*Hajdú Tamás, Kertesi Gábor és Kézdi Gábor*).

Az *Európa 2020* stratégia célul tűzi ki, hogy összességében legalább 20 millióval csökkentse a szegénységgel és társadalmi kirekesztéssel veszélyeztetett emberek számát. Ennek mérésére készült egy háromelemű komplex fogalom és indikátor:

- jövedelmi szegénység, ahol a szegénységi küszöb a nemzeti ekvivalens jövedelem mediánjának 60 százaléka, és a
- súlyos anyagi deprivációban élők, ahol négy tétel hiányzik egy kilencelemű listáról, továbbá
- alacsony munkaintenzitású háztartásban élő nem idősek, ahol a felnőttek munkával töltött ideje kevesebb, mint egyötöde a lehetségesnek.

A magyar arányszám 2005–2008 között csökkent, majd jelentősen megemelkedett, 2009 óta a vizsgált országok körében a legmagasabb. 2013-ban a legalacsonyabb, csehországi arányt (14,6 százalék) 18,9 százalékponttal haladja meg (*Szivós Péter*). Mindhárom másik régióbeli ország 2005 és 2013 között mérsékelni tudta a veszélyeztetettségben élő emberek arányát: legnagyobb mértékben a lengyelek (19,5 százalékponttal), majd a szlovákok (12,2 százalékponttal) és a csehek (5 százalékponttal). Összességében a jövedelmi szegénység és az alacsony munkaintenzitású háztartások tekintetében az európai átlag körül helyezkedünk el, míg a fogyasztási depriváció – különösen a sohasem nyaraló háztartások aránya – kiemelkedően magas Magyarországon. *Szelényi Iván*, aki esszéjében a szegénység csökkentésének lehetőségeit tárgyalja, kiemeli: „... a szegénység többfélesége, a különböző típusú szegénység különböző terapeutikus igénye olyan kérdés, amivel a társadalomkutatók mindenütt küszködnek. A legmagvasabb alternatív elképzeléseket végiggondolva, számomra a munkajövedelem utáni adókedvezmények és a negatív adó valamiféle kombinációja, bizonyos alapellátások természetbeni juttatásával kiegészítve, tűnik a legszimpatikusabb változatnak. Sőt, azt gondolom, hogy egy ilyen eklektikus megközelítésnek – sok-sok éves politikai alkura számítva – nagyobb esélye lehet a megvalósulásra is”.

A jövedelmi szegénységnél is súlyosabb problémának tartjuk azonban a magyar társadalomszerkezet torzulását (*Kolosi Tamás és Pósch Krisztián*). A leszakadó szakképzetlen réteg már 2002-ben is 10 százalékponttal nagyobb volt Magyarországon, mint az EU-országok átlagában, ez a különbség tíz év alatt 15 százalékponttal nőtt. Ennek megfelelően a felsőfokú végzettségűek, a vállalkozók és a menedzserek 13 százalékponttal kevesebben vannak, mint az uniós átlag, de lemaradásunk a visegrádi országokhoz képest is 10 százalékpont. Tehát a felső középréteg kis, és a leszakadó, szakképzetlen munkát végző rétegek nagy aránya megítélésünk szerint ma a magyar társadalom legsúlyosabb problémája.

Ezt a problémát vette észre esszéjében *Nádas Péter* is: „Az eredeti tőkefelhalmozás a rendszerváltást követő progresszió első tizenöt évében, a befektetési kultúra híján is végbement. Ennek jegyében, s száz éven belül immár harmadszor strukturalódott újra az egész populáció. Közel sem úgy, ahogy bármikor bárki elképzelte.

Az újdonsült nagyiparosok sem így képzelték, a régi rablóvezérek, a hétfégi sufni-jaikban veckölődő kádárista kispolgárok sem így képzelték. Modernizációs kísérletének legutolsó, harmadik menetében a magyar társadalom kilépett ugyan az államszocializmus keretéből, valamivel rétegzettebb lett, mint amilyen korábban volt, s ez igazán nagy önerőből megtett lépés tőle, de változatlanul nincs közepe a társadalomnak. Nincs befektethető tőkével és tartalékokkal rendelkező polgári középosztálya.”

ÉRTÉKEK, ATTITÚDOK

A társadalomszerkezet torzulását kiegészítik a lakosság értékszerkezetének, attitűdjeinek torzulásai. Korábbi kutatásaink egyértelműen rámutattak a magyar társadalomban eluralkodott bizalmatlanságra. Magyarországon az egymás iránti bizalom továbbra is alacsony, az intézményekbe vetett bizalom, a normaszegés és normakövetés megítélése, valamint az előrejutással kapcsolatos vélemények erősen átpolitizáltak, a véleményekben nagyon erős politikai ciklus hatás érződik (*Keller Tamás*). Más szavakkal ez azt jelenti, hogy jobboldali vezetés alatt a jobboldaliak, baloldali vezetés alatt a baloldaliak gondolják inkább azt, hogy a társadalmi szabályokat be kell tartani, és az érvényesülésnek a legális csatornáit kell választani.

A lakossági bizalmi index értéke 2002. második negyedétől csökken, míg az 1993-tól tapasztalt vállalati optimizmus 2002. második negyedében szűnt meg, azóta a hosszú távú átlag lényegében nem változott (*Vakhal Péter*). A gazdasági válság a foglalkoztatás, az oktatás és általában a jóléti közkiadások tekintetében (Olaszország, Románia, Csehország és Szlovákia kivételével) Európában inkább csökkentette a redisztribúciós attitűdöket (*Fábián Zoltán és Tóth István György*). Az állami megoldások támogatásának csökkenése sok helyütt (bár nem mindenütt) a piaci opció preferálásának növekedésével járt együtt. Magyarországon azonban továbbra is magasak az állammal szembeni elvárások. Az általános preferenciák és az attitűdklíma szerepét hangsúlyozzák a lakosság gazdasági viselkedésével kapcsolatos elemzések is. *Palócz Éva* és *Matheika Zoltán* írásukban rámutatnak, hogy a magyar háztartásokat nem a hosszú távú megfontolások, hanem az aktuálisan romló jövedelmi és foglalkoztatási helyzetből adódó gazdasági fenyegetettség érzése készítette megtakarításaik növelésére a kilencvenes évek közepén. Ugyanígy nem hosszú távú szempontok, hanem az adott pillanatban kihagyhatatlanul kedvezőnek tűnő feltételek nyomán ugrott meg a magyar háztartások hitelfelvételi aktivitása a kétezres évek elején – a kedvezményes lakáshitelek felfutásának éveiben –, illetőleg az olcsó devizahitelek periódusában. Végül, ismét az azonnali fenyegetettség, illetve a megnövekedett törlesztési terhek okozta sokk miatt fordult negatívba – és egyelőre maradt negatív – a háztartások hitelfelvételi egyenlege a pénzügyi válság kirobbanását követően. Az tehát, hogy a gazdaság szereplői milyen időhorizontban tudnak gondolkodni, alapvető makrogazdasági folyamatokat is befolyásol.

Magyarországon 2009 elejére tetőzött az attitűd-szélsőségesek aránya (*Juhász Attila, Krekó Péter és Molnár Csaba*). A 2010-es önkormányzati választást követő adatfelvétel jelentős enyhülést mutatott, 21 százalékról 11 százalékra csökkent az attitűd-szélsőségesek aránya. Leginkább a rendszerellenesség, de kisebb mérték-

ben az előítéletesség és a félelem is mérséklődött. Pozitívnak tekinthető, hogy az előítéletesség, ha kis lépésekben is, de tartósan csökkenni látszik, 45 százalékos értéke azonban még így is rendkívül magas. Az antiszemita előítéletesség erősödése 2006 után párhuzamosan zajlott egy szélsőjobboldali, antiszemita párt térnyerésével. Az adatok a legrosszabb helyzetet 2010-ben mutatták, azóta – különösen a szélsőséges – antiszemitizmus némileg csökkent (*Kovács András*). Az elmúlt húsz évben valamelyest csökkent a lakosság Magyarországhoz és Európához kötődésének mértéke, s az Európához való kötődés esetében a visszaesés elsősorban a csatlakozás idején nagyon nagy várakozásokkal rendelkezőknél figyelhető meg (*Simonovits Bori*).

VÁLASZTÁSOK, POLITIKAI RENDSZER

A 2009 és 2014 közötti parlamenti és európai parlamenti választások nyomán a pártrendszerben létrejött ismételt stabilitás alapja a jobb- és a baloldal között kialakult aszimmetria, amely a „centrális” pártrendszer egyik legfontosabb jellemzője (*Török Gábor és Tóth Csaba*). Ebben a pártrendszerben a korábbiakhoz képest jelentősen meggyengült és szétfőredezett baloldal súlyos és tartós válságban van, helyzete leginkább a jobboldal 1994 utáni állapotával rokonítható, bár megítélésünk szerint annál kedvezőtlenebb. Miközben léteznek társadalmi és demográfiai különbségek az idősorosban is elemezhető nagyságú szavazói táborral rendelkező három vizsgált párt (az MSZP, a Fidesz-KDNP és a Jobbik) bázisai között, a politikai-ideológiai sajátosságok jobban megkülönböztetik az egyes pártokat (*Egyedi Zsolt, Fábrián Zoltán és Tardos Róbert*). A bal-jobb azonosulás szerepe különösen meghatározó a pártválasztás tekintetében. Ez az ideológiai dimenzió korábban erősen összefüggött a liberális-konzervatív azonosulással, újabban sokkal inkább a mérsékelt-radikális dimenzióval korrelál. A két jobboldali politikai párt táborát elsősorban a radikalizmussal kapcsolatos attitűd különbözteti meg. *Tölgyessy Péter* szerint ma Magyarországon újra ugyanaz a helyzet, mint a két világháború között volt: szinte leválthatatlan a kormánytöbbség, ám a gyenge ellenzék a rendszer egészének tagadója. Így aztán, ha valamiért mégis megbillen a hatalom, akkor ismét rendszerváltás következhet. Pedig legújabb kori történelmünk egyik legsúlyosabb tragédiája, hogy túlságosan is sok volt a rezsiváltás, és az előző berendezkedés mindig „átkosnak” számított az utóbbi szemében.

Célunk, mint az eddigi kötetekkel is volt, változatlan: azt szeretnénk, hogy a *Társadalmi Ríport* kötetet továbbra is haszonnal forgassák az egyetemi oktatásban, az államigazgatásban és a sajtóban dolgozók egyaránt, illetve érdekesnek találják mindazok, akiket érdekel a mindenkori magyar társadalom. Reméljük, most is sikerült e célunkat elérnünk.

Budapest, 2014. november

A KÖZ-GAZDASÁG CIKKEINEK LETÖLTÉSE I.

	Letöltések száma
Simai Mihály (2009) Napjaink globális válságának előzményei és potenciális következményei. <i>Köz-gazdaság</i> , 4 (1). pp. 13–24.	2071
Fábián Emilia (2012) Tőkebefektetések Magyarországon = Capital investments in Hungary. <i>Köz-gazdaság</i> , 7 (1). pp. 111–121.	1877
Palánkai Tibor (2012) Megmenthető-e az euróövezet? (Can the eurozone be saved?). <i>Köz-gazdaság</i> , 7 (1). pp. 15–36.	1841
Mészáros Ádám (2009) A fordizmus és a toyotizmus a magyar Suzuki beszállítói rendszerében. <i>Köz-gazdaság</i> , 4 (1). pp. 123–144.	956
Sugár András (2012) Változik-e a kőolaj szerepe a világ gazdaságban és Magyarországon? = The (un)changing role of oil in global economy and Hungary. <i>Köz-gazdaság</i> , 7 (2). pp. 79–94.	879
Szepesi György (2009) A pénzügyi világválság néhány eddigi tanulsága I. <i>Köz-gazdaság</i> , 4 (2). pp. 87–99.	852
Gábor R. István (2012) A magyar minimálbér-szabályozás és hatása a foglalkoztatásra, különösen 2000-től napjainkig (Minimum-wage regulation in Hungary and its impact on employment, with particular respect to the 2000's). <i>Köz-gazdaság</i> , 7 (1). pp. 123–146.	833
Benczes István and Kutasi Gábor (2010) A költségvetési politika fenntarthatósága és a szabályalapú gazdaságpolitika (The sustainability of fiscal policy and a rule-based economic policy). <i>Köz-gazdaság</i> , 5 (2). pp. 59–74.	827
Szepesi György (2009) A pénzügyi világválság néhány eddigi tanulsága II. <i>Köz-gazdaság</i> , 4 (3). pp. 69–79.	798
Pitti Zoltán (2010) A gazdasági válság és az EU közteherviselési gyakorlatának változása. <i>Köz-gazdaság</i> , 5 (2). pp. 21–32.	744
Pap Zoltán (2009) A magyar kábeltévépiac szerkezete. <i>Köz-gazdaság</i> , 4 (3). pp. 95–108.	704
Miklós Gábor (2013) A magyar eladósodás és a válság hatásai (Hungarian indebtedness and its effects). <i>Köz-gazdaság</i> , 8 (1). pp. 77–86.	684
Csaba László (2010) Gazdaságelmélet és gazdaságpolitika a válság után. <i>Köz-gazdaság</i> , 5 (2). pp. 39–58.	618
Rostoványi Zsolt (2011) Az európai (euro-)iszlám vagy iszlám Európában (részlet). <i>Köz-gazdaság</i> , 6 (2). pp. 23–40.	599
Baranyi Márton (2013) Magyarország aszimmetrikus kereskedelmi függősége az integrációs profil szemszögéből (Hungary's asymmetric trade dependency). <i>Köz-gazdaság</i> , 8 (1). pp. 147–155.	583

A Köz-Gazdaság elmúlt tíz évének összes cikke elérhető az interneten keresztül is, honlapcímünk: <http://kozgazdasagtudomany.uni-corvinus.hu/index.php?id=39836>

Az összeállítást a BCE Központi Könyvtárának munkatársai készítették, a 2015. március 11-i állapotnak megfelelően.